

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 mai 2016

mun.

Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 13 iulie 2015 și decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ostov Nicolae Vasile, născut la 17 decembrie 1991, originar și domiciliat în s. Andrușul de Jos, r-nul Cahul

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 27.04.2015 - 13.07.2015;

instanța de apel: 29.07.2015 - 20.10.2015;

instanța de recurs: 01.03.2016 - 17.05.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 13 iulie 2015, cauza fiind examinată conform procedurii prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Ostov Nicolae a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, echivalent a 4500 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Ostov Nicolae, în perioada de timp și în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, fără autorizația corespunzătoare a intrat în posesia unui cartuș și l-a purtat asupra sa, până la 07 martie 2015, orele 10:30-11:00, când în incinta Inspectoratului de Poliție Cahul a fost supus percheziției corporale, în rezultatul căreia asupra sa, în buzunarul din față, din partea dreaptă de la pantaloni, a fost

depistat un cartuș, care conform raportului de expertiză nr. 2923 din 20 martie 2015, se referă la categoria munițiilor, este un cartuș cu lovire centrală, cal. 9x18 mm, (Makarov), confecționat în condiții de uzină în or. Iurizani, Federația Rusă, URSS în anul 1983, și este util pentru trageri.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care inculpatului, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 100 unități convenționale prin aplicarea art. 55 Cod penal, cu liberarea ultimului de răspundere penală.

În motivarea apelului, apărătorul a indicat că, instanța de judecată neîntemeiat i-a stabilit inculpatului pedeapsa penală în limitele prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, neluând în considerare circumstanțele atenuante stabilite, și anume recunoașterea vinovăției, căința sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, neavând careva antecedente penale sau contravenționale, inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, ignorând solicitarea părții apărării de a aplica o pedeapsă mai blândă prevăzută de art. 55 Cod penal și acordându-i inculpatului posibilitatea de a se corecta și reabilita, fără condamnare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, apelul declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, împotriva sentinței, a fost respins ca fiind nefondat cu menținerea acesteia.

În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Ostov Nicolae, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii purtarea, păstrarea ilegală a munițiilor fără autorizarea corespunzătoare.

Aceste împrejurări au fost constatate de totalitatea de probe acumulate la cauza penală respectivă și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Inculpatul Ostov Nicolae, a comis o infracțiune care conform art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost atras la răspundere penală.

Luând în considerare lipsa circumstanțelor care atenuază și agravează răspunderea inculpatului, precum și cele referitoare la personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost supus răspunderii

penale, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea în privința acestuia a pedepsei sub formă de amendă, care a fost stabilită în limitele prevăzute de sancțiunea normei de incriminare și în strictă conformitate cu dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a indicat că, pedeapsa aplicată inculpatului Ostov Nicolae sub formă de amendă, este una legală, echitabilă și direct proporțională gravității faptei comise, atitudinea inculpatului față de faptele comise, cât și comportamentul acestuia în timpul și după săvârșirea faptelor infracționale.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată la caz, eronat a reținut ca circumstanță care atenuează răspunderea inculpatului recunoașterea vinovăției, deoarece depunerea de către inculpat a cererii prin care solicită examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cu recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, probelor administrate de organul de urmărire penală și refuzul de a administra noi probe, nu poate fi reținută de către instanța de judecată și ca o circumstanță care atenuează răspunderea inculpatului, pentru că ar însemna că aceiași situație de drept să-i fie acordată o dublă valență juridică, respectiv, instanța de fond neîntemeiat a reținut la caz recunoașterea vinovăției ca fiind o circumstanță atenuantă pentru inculpat.

Astfel instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiat a concluzionat că scopul pedepsei penale de corectarea inculpatului, precum și săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, va fi posibilă numai cu stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse penale, iar aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, nu corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise și nici nu va fi atins scopul pedepsei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel, în o altă componență, pe motivul că, decizia este ilegală în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale numite inculpatului.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate de către recurent, deoarece motivele invocate nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Judecând motivele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Din conținutul recursului apărătorului rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, și critică hotărârile ierarhic inferioare, numai referitor la neaplicarea față de Ostov Nicolae a prevederilor art. 55 Cod penal.

Instanța de recurs consideră, că în cauză este prezentă eroarea de drept menționată de recurent, și își argumentează poziția sa în felul următor:

Reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, Colegiul reține că Ostov Nicolae, de către organul de urmărire penală a fost învinuit, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal - purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea armelor de foc, precum și sustragerea lor, cu excepția armei de vânătoare cu țeavă lisă, sau a munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Instanța de fond i-a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 290 alin. (1) Cod penal și i-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale. Instanța de apel a menținut sentința indicând că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul va putea fi reeducat și corectat doar aplicându-i o pedeapsă penală.

Lecturând textul recursului declarat, Colegiul atestă că, argumentul principal invocat de apărător este faptul că instanțele ierarhic inferioare nejustificat nu au aplicat față de Ostov Nicolae art. 55 Cod penal, deoarece la caz sunt indicate circumstanțe care ar constata faptul că, corectarea inculpatului este posibilă fără tragerea la răspundere penală și prin eliberarea de răspundere penală se va atinge scopul pedepsei penale a inculpatului.

Sub acest aspect, Colegiul consideră necesar de invocat doctrina juridică penală și anume:

Conform art. 55 alin. (1) Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunii prevăzute la art. 326, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională constă în aceea că fapta comisă rămâne a fi considerată infracțiune, însă instanța de

judecată în condițiile prevăzute de lege, pentru unele infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică, ce atrage aplicarea unor sancțiuni contravenționale.

Posibilitatea corectării persoanei fără a fi condamnată penal are la bază careva condiții: persoana a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă cu excepția infracțiunii prevăzute la art. 326 Cod penal; prezența informației conform căreia făptuitorul poate fi corectat fără a i se aplica o pedeapsă penală, cum ar fi atitudinea vinovatului, din care rezultă regretul că a comis fapta, atitudine care poate să se manifeste prin căință sinceră, depunere de eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, reparare a pagubei cauzate, colaborare cu organele de drept prin recunoașterea faptei și descoperirea infracțiunii și a altor participanți la infracțiune.

În situația în care, pe parcursul judecării, se constată cazul prevăzut în art. 55 Cod penal, instanța este obligată să înceteze procesul penal, deoarece acesta exclude continuarea judecării cauzei din momentul constatării lui.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Astfel, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal în special, a prevederilor art. 55 Cod penal.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Analizând hotărârile judecătorești adoptate pe caz, Colegiul conchide că instanțele ierarhic inferioare au ignorat un șir de circumstanțe cum ar fi: pedeapsa stabilită se încadrează în limitele prevăzute de lege, inculpatul a recunoscut integral vina, depunând cerere de judecare a cauzei pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale, se căiește sincer de cele comise, lipsa pretențiilor de ordin material sau moral față de inculpat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a mai fost supus răspunderii penale, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Sub acest aspect Colegiul, constată că instanțele ierarhic inferioare nu și-au argumentat concluzia sa, prin prisma acceptării sau neacceptării a circumstanțelor indicate, ignorându-le totalmente.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră că, instanțele ierarhic inferioare au dat o concluzie motivată în ordin general, fără a indica care circumstanțe ale cauzei fac imposibilă aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, ceea ce a avut ca consecință adoptarea unor decizii ilegale și neîntemeiate.

Astfel, Colegiul penal lărgit va admite recursul ordinar, declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, întrucât instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței – temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ostov Nicolae, casează total sentința Judecătoriei Cahul din 13 iulie 2015 și decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, în privința inculpatului Ostov Nicolae, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează:

Potrivit art. 55 Cod penal, Ostov Nicolae Vasile, se liberează de răspundere penală prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspunderea contravențională, fiind aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **14 iunie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

